

Harm van der Veen van Kostverloren klaar voor 'Meertmoand'

„Nederlands geen opvreter van het Gronings“

■ **VEENDAM** - „Ik behoor tot de redelijke optimisten. Het Gronings zal verder vernederlandsen, maar zal niet verdwijnen. Ik zie het Nederlands niet als een 'opvreter' van het Gronings.“ Dit zegt Harm van der Veen uit Veendam, voorzitter van de Stichting Kostverloren. Deze organisatie zet zich in voor het Gronings en dat gebeurt de komende periode in het bijzonder in de vorm van Meertmoand Dialektmoand. Over de hele maand gespreid vinden negen evenementen plaats. Van het Kneles ter Loan Diktee, aanstaande vrijdag tot aan de Oavend van de Grunneger Humor op 30 maart.

Door **Jibbo Poppen**

Meertmoand Dialektmoand is een initiatief van SONT, het samenwerkingsverband van streektaalorganisaties in het Nedersaksisch taalgebied. Stichting Kostverloren probeert vernieuwend bezig te zijn voor het Gronings. „We doen ons best om minder populaire onderdelen van het Gronings te promoten.“

De Stichting Kostverloren probeert de doelstelling te bereiken door in Meertmoand Dialektmoand bijvoorbeeld een Kneles ter

Loan Diktee te organiseren. Om zo mensen in de gelegenheid te stellen om hun schrijfkennis van het Gronings te testen. Plaats van handeling is vrijdag 1 maart de christelijke mavo Syerdeberth in Siddeburen. Het Diktee is een voorbeeld van de ontwikkeling die het Gronings de laatste tien jaar doormaakte. Mede door de activiteiten van de streektoalfunktionaeres Siemon Reker kwamen er een Groningse grammatica en spellingsregels. Zij vormen de basis voor het goed kunnen schrijven van het Gronings.

Windmolens

Die regels kwamen er in 1985, in het midden van de periode van de 'revival' van het Gronings. „Ik ben wel verbaasd over zo'n opleving, dat een hoofdzakelijke spreektoal zich toch handhaaft. Het Gronings vernederlandsst wel, maar ook weer niet al te zeer. Het streven naar handhaving van het Gronings uit de jaren vijftig is een illusie. Dat is vechten tegen windmolens“, zegt Van der Veen.

Bij de cultuur wil de Stichting Kostverloren niet de bekende amusementspaden bewandelen. Van der Veen: „Het gaat bij ons niet onder het motto van: de kraantjespot op tafel en lachen.“ Een voorbeeld van de cultu-

rele evenementen in Meertmoand Dialektmoand is de Poëtische kovviemörn, die zondag 3 maart plaats vindt in het kerkje van Oudeschans. Op zondagmorgen 10 maart is er het Klassiek Grunneger kovviekonsert in de Koepelkerk in Sappemeer.

Het meest noordelijke onderdeel van Meertmoand Dialektmoand is de Woordenslag in Noordpolderziel. Hier vindt op 16 maart het Kultuurdebat over de Grunneger Identiteit plaats. Inleiders zijn schrijfster Aafke Steenhuis, historicus Jnte Botke, prof. Postma en gedeputeerde Gerard Beukema.

Raaize

Bijzonder onderdeel is de landschapsraaize mit rondlaaidens, die zaterdag 8 maart begint in Scheemda, bij het Grunneger Kultuurcentrum aan de Stationsstraat. Er worden bijzondere culturele plaatsen in de gemeente Scheemda bezocht.

De scholieren in Groningerland komen woensdag 27 maart aan bod in Theater de Oude Ulo in Leek. Daar vindt de finale om de Grunneger Veurlees Cup plaats. De twaalf beste voorlezers uit Groninger basisscholen meten zich met elkaar.

Het slot van Meertmoand is de Oavend van de Grunneger Humor in Theater 't Kielzog in Hoogezand. Het motto is De Grunneger Kurendriever. Er zal kurendrieverij op het hoogste niveau worden bedreven, waarbij de Grunneger Kurendriever zal worden uitgeroepen. De Meertmoand 1996 wordt uitgeluid door de Bende van Baflo Bill.

Programma

Het programma van Meertmoand Dialektmoand ziet er als volgt uit:

- 1 maart: Kneles ter Loan Diktee, Siddeburen;
- 3 maart: Poëtische kovviemörn, Oudeschans;
- 9 maart: Schier en Singelier (landschapsreis), Scheemda;
- 10 maart: Klassiek Grunneger Kovviekonsert, Sappemeer;
- 16 maart: Woordenslag in Noordpolderzijl;
- 22 maart: Krödde, n oavendvullend tidschrift in Garmerwolde;
- 23 maart: Historische dag, Veendam;
- 27 maart: Finoale Grunneger Veurlees Cup, Leek;
- 30 maart: Oavend van de Grunneger Humor, met optreden van de Bende van Baflo Bill, Hoogezand.